

MARY WOLLSTONECRAFT (1759-1797)

Mary Wollstonecraft was een Engels schrijfster en voorvechter voor vrouwenrechten. Zij heeft tal van publicaties op haar naam staan.

In 1792 werd haar pamflet *A Vindication of the Rights of Woman* gepubliceerd. Dit pamflet wordt naast de *Déclaration des Droits de la Femme et de la Citoyenne* van Olympe de Gouges vaak beschouwd als een van de eerste feministische werken en het baande mede de weg voor algemeen gebruik van het begrip 'vrouwenrechten'.

Mary Wollstonecraft is de moeder van Mary Wollstonecraft Godwin beter bekend als Mary Shelley, de auteur van *Frankenstein* (The modern Prometheus).

Na een ongelukkige jeugd en de dood van haar goede vriendin, de illustrator Fanny Blood, in 1785, schreef Wollstonecraft in 1787 het korte geschrift *Thoughts on the Education of Daughters* (1787). Dit leverde haar tien pond op. Dit bracht haar op de gedachte meer te gaan schrijven om daarmee in haar levensonderhoud te voorzien.

Wollstonecraft werd gouvernante voor de dochters van de Ierse burggraaf Lord Kingsborough en schreef in 1788 *Mary, a Fiction*; een boek dat grotendeels gebaseerd was op de herinneringen aan haar overleden vriendin. Terug in Londen nam Wollstonecraft het schrijven serieus ter hand, wat in datzelfde jaar leidde tot de publicatie van een kinderboek *Original Stories from Real Life*. Voor haar uitgever Joseph Johnson deed ze ook vertaalwerk en redigeerde ze teksten, stelde ze een bloemlezing samen en schreef ze artikelen voor zijn tijdschrift *Analytical Review*. Het geld dat ze hiermee verdiende werd weer grotendeels opgeëist door vader voor het onderhoud van haar zusters en broers.

In 1789 werd ze gegrepen door de Franse Revolutie en volgde de ontwikkelingen op de voet. Toen Edmund Burke in november 1790 zijn *Reflections on the Revolution in France* publiceerde, reageerde ze nog dezelfde maand met *A Vindication of the Rights of Men*. In Londen had ze een ontmoeting met Charles-Maurice de Talleyrand naar aanleiding van diens rapport over het onderricht van vrouwen. Als reactie schreef ze in 1792 haar bekende werk, het feministische pamflet *A Vindication of the Rights of Woman*. Datzelfde jaar vertrok ze naar Parijs om de gebeurtenissen van nabij mee te maken. Haar vertrek naar Frankrijk werd wellicht ook ingegeven door het negatieve antwoord van de getrouwde schilder Johann Heinrich Füssli op haar voorstel om een driehoeksverhouding te beginnen.

In Frankrijk ontmoette ze de Amerikaanse zakenman-gezant Gilbert Imlay, op wie ze verliefd werd. Hoewel ze buitenechtelijk zwanger raakte, voelde Wollstonecraft niets voor een huwelijk. Ze noemde hun dochter Fanny, naar haar jeugdvriendin. Haar volledige naam was Frances Imlay (1794–1816), maar later stond ze ook bekend als Fanny Godwin en Fanny Wollstonecraft. Nadat het tot een breuk kwam met Imlay, probeerde Wollstonecraft zelfmoord te plegen met laudanum.

In 1795 maakte ze, enkel vergezeld door haar dienstmeisje en haar dochter Fanny, een lange reis door Scandinavië. Haar ex-geliefde Gilbert Imlay (die haar kort daarvoor had verlaten voor een actrice) had haar desondanks weten te overtuigen om een zakelijke affaire voor hem op te knappen. Hij had een vrachtschip met een kostbare lading zilverstaven en vaatwerk gekocht en dat schip raakte onderweg naar Noorwegen zoek doordat de kapitein onbetrouwbaar was. Imlay wilde dat Mary door

haar persoonlijke bemiddeling een juridische en zo mogelijk ook een financiële vergoeding zou regelen. Wollstonecraft bracht de lastige missie naar alle waarschijnlijkheid tot een goed einde. Ze benutte de reis als materiaal voor een boek met reisbrieven: *Letters Written During a Short Residence in Sweden, Norway and Denmark*, dat in 1796 verscheen.

Ze keerde met Fanny terug naar Londen en raakte in 1795 bevriend met de radicale filosoof William Godwin, die zowel romantiek als huwelijk afwees. Niettemin trouwde deze verklaarde tegenstander van het huwelijk in 1797 met Wollstonecraft toen ze opnieuw zwanger was. Ze benadrukten beiden echter dat hun huwelijk geen concessie aan de heersende moraal was, maar dat ze volkomen gelijkwaardige partners waren.

Mary Wollstonecraft stierf op 10 september 1797, elf dagen na de geboorte van haar dochter Mary Wollstonecraft Godwin, de auteur van de klassiek geworden roman *Frankenstein* (1818) en de latere echtgenote van de dichter Percy Bysshe Shelley.